Proletaarinar ...

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

Namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK holon yiledb. eblelin ... eder byri niitelegdene. ... zildegarça baina.

1933 onii ijyyni 11 nii eder

№ 133 (990)

Zakika yne

Sara byriin 2 tek. 50 menge
3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin
15 tek. 12 sariin 30 tek dugaar
nezeediin yne 10 menge

„YNENII" KOROONII AADRIS:
Пеп. ...
... телефоны: редакторa—344, секре-тарь—323

SSSR-iin traagtariin ba avtomobiiliin zavooduud ijyyniin tyryyşiin taban konogto juu byteegeeb?

Moskvaa, 10 (T). Ijyyniin eki nii taban konog dotor teebiin jo soor Staaliniі neremzete avtomobiliin zavood bol 375 açaanii avtomobiiluudiigi, Moolotoviin neremzete zavood 200 açaanii avtomobiiluudiigi byteebe. Men Moolotobiin neremzete zavood bol kengen jabadaliin 150 avtomobiiluudiigi byteebe. Staalingraadiin traagtariin zavood bol 720 traagtaruudiigi, Kaarikoviin traagtariin zavood 600 traagtaruudiigi byteebe. Gançakan kombainiin motooruudiin talaar teseb dyyrebe ygei, 360 iigi byteekii n orondo 274 gi byteebe.

...azaliin naloogiin şine kuuli tukai

...TGK ba AKZ „1933 ...in dyrim" gargaba. ...liin naloogiin dyri... kolkoozuudiin ba kol... ...amtalagdaa ygei ba ...nii azaluud açagdana. ...aloog açakadaa tede... ...tarilgada, togtoogdo... ...s yndeselze ba tuskai... ...tarilgaas, cabçalanaas ...n tarimal urgacanaas ...en gazar tariaalan... ...oos gaduurki bişe ol... ...na. Tesebees ilyy ta... ...aloog açagdaka ygei.

...RSFSR-iin komuuna ...açagdaka naloogiin ...er zokioogdoson bag... ...igeer negen ga tarii... ...soto tarilgada abça ...oto tarilga korniplood ...bsenees—1 tek.90 ...bovkoos—3 tek. 70 ...—1 t. 50 m, naran ...65 m., tamkinaas— ...koos—7 tek., gazariin ...15 t. 50 m. g. m. ...uudta ene bagcaa ...en açagdana.

...diin gazar tariaalan... ...oborido naloog aça... ...izobori deereni garga ...byriees 3-3 menge ...OZ uudta— 5.5 m. ...açana.

...i kolkoozuudta olon ...ke gebel: tarilgiin te ...agai dyyrgeze urga... ...şen ba medee too... ...abigça kolkooz... ...kengelelte olgono. ...te kajagdasanii ol... ...igaada ba udaarni... ...aka tuskai foondo ...

...a yiledberiiin kyltyy... ...saizaruulkiin zoril... ...sveekliin, lioondol... ...mariin cagaa kakalag ...gazaraa kleeberer ...konooplioo taridag ...sagaar spiiskiin jo... ...n açaltaas ugta ken... ...noplioo tarilga,kloo ...şine rajoonuudta ba ...arta tarigdasani, ke... ...raami urida zygiin ...ype g. m. tariigiigi ...s kengelke.

...saizaruulkiin telee ...maliigi gebel: şubuu ...naloogiin açalgaas ...e.

...naimaa saizaruulkiin ...lkoozuudiin kedee ...ugtiin naimaanaas ...kiigi naloogoos by... ...elke.

...laan ceregiin zinke... ...baa baisan, niudar... ...oito sabaraar alagda... ..., ulaan ceregiin al... ...kandasan kolkooz... ...d men jikeken ken... ...baina. Ede kolkooz... ...e olziin toogi naloog ...gtalan gargana. Men ...iin bol nyydeliin kol ...enetiin ajuulda to... ...lkoozuudta egtene.

...iin naloogoon teleke ...ekin kagasiigi og... ...der, kojordokiigi no ...ederee, gazar ta... ...e olzoborido açag... ...1934 onii maar... ...teleke.

Niitiin zasada kubaagdaa ygei kolkoozçonii azal naloogto açagdakadaa 15 aas 30 tek. kyrtele açagdana. Kolkooziin olson (azalta edeeer) olzoboriini naloogto kabaadaka ygei. Kolkoozçondo ka baatar maluud şubuun, tuulai g. m. men naloogoor açagdaka ygei dyyren sullagdaka baina. Kolkoozçonii kedee azaliin eldeb kudaldaanii olzobori men naloogoos sullagdaka. Ulaan oordintoi, ceregiin albanda keçeeltei jabasan kolkoozçon naloogoos dyyren kengeleke.

Emçiin azaltai ail byride naloog tokogdoko zuura olzoborido toologdoko zyilni: gazar tariaalangiin cabçalangiin, bykii tereliin maluud —gakaigaas bişeni — ogoroodiin, sadiin, bakçavoodiin tarilgiin, men tereçelen zizeken kystaar—remeesliin ba kelceete azalaas bişe gazar tariaalangiin bişe olzonuud baina.

Emçete azaltanii dunda naloog açakiin tula ene zaabari olzoboriiin noormiigi geegteree ba malaas togtokodoo: ziseelbel, RSFSR-iin gazaraa negen geegter tarilgaas—60 t., ogoroodoos ba bagçaas—400 t. kartoovkoos—100 t. g. m. tolgoi malaas— moridoos— 23 t., eberte malaas—22 t., şaraas—12 t. 50 m. Emçete azaliin byke olzoboriiini 200 t. deeşe bişe bol 15 tek. ail byride açaka baina. Bişe ailuu taasani naloogiin tuskai deede zergiigi barisan bagcaliin josoor açaka gebel: tus ail byikiin olzoboriiin 300-aas 500 t. kyrbel ail byriiin 25 tek. açaka, kamta tekerigiin 20 m. 300 t. ilyy baibalni nemene. 500-aas 700 tek. kyrtele baibalni—65 tek. açaka ba men 500 t. ilyydeni tekerigiin 30-30 menge nemene.

Kedee toskonii komiisuudta erke olgokoni zarim jaduu çadaltai ailiigi eesenii yzmzeer zarimiini juu dyyrenç kengelke erketei.

Niudargaçuudiin azal tedenii ynen olziigi karaza tuskai naloogoor açagdana—zokioogdoson noo rmoor bişe. Niudargaçuudiigi ileryylen olko zaabarliigi nutagiin AKZ ba Kizaariin gyicedkeke komiteeduud tendeki baidaldaa taaramzatagaar zokiooko. Enyyntei kamta zaabaridaa arga bişe cag yrkelzeedee konzoonii josoor naimaa kiigçediigi oruulka tukai karalcaka ba gerenii urida egesen tarilgiin g. metiin ujalgajaa koroto sedkeleer gyicedkee ygeineriigi ka ralcaka oruulalcaza,

Niudargan ailiin bykii zeeriiin cegnel 100 t. ilyy bişe baibalni tedende katuu bagcaliin josoor naloog açana—350 tek. olzoboriiin 3 mingaas 5 minga kyrtel naloogi—1.350 tek açaka tyyn deere tek. byriiin 60 m. 3 mingaasani deçşeni açaka g. m. baina.

Enyyni urida kamag zeeriiini kuuliin josoor abtasan niudargaçuudiigi, kerbee tedenii niuucaar olzo oldog ygei bol naloog açaka daa emçetentei adali baika, tiibeç kengeleltede kabaadaka ygei.

Kedee azaliin naloogiin cuglabariigi bykii deereni nutagiin biydzeedte oruulka, geke zuura tyynii 20% tus somon ba toskonii biydzeedte oruuldag aka josotoi.

Ç. Comon.

...nii aviopoolkodo jikeen teserelte bolbo

...(T). Japoon ulasta ...begeed Kamamacy ...boombo zeegçe air... ...ivjopoolkodo baigça ...eder ali olon tese... ...b. 3 angaaruud, 50 ...3 boombo kadagalka ...aziin kadagalka oro... ...boombo kiideg za... ...abaratoriinuud, ger ...oto, temer zamiin ...ergenyyd sandarba. ...ersegyyder kyrtee...

...yydiin medeegeer ...bol boombonuudiigi ...miin gazaraas ne... ...ziin gazaraas şeke... ...ndasanii yre men ...e medeegeer kojor ...kynyyd kyndeer

şarkaiaba. Kynyydiin garza jike ygeigeer garsan uçarni ene teserel tenyyd seniiin cagaa bolson bolsonoos şaltagaalagdana. Gal tyimeriin utaan bol 60 miilide karag dasan baigaa. Tendekiin negen oficeeriin batalamzaar „garza sandargal tuiliin jike begeed, garziigi todorkoilkonoi berketei baina" gebe.

Zandarmeeriin medeegeer, teceren aviopoolkiin territoori talmai deere 48 kedelmeriçed ba saldaduud tolgoigoroo ygei bolbo. Sonin biçegyyd bol Kamamacyda bolson teserelte bol Japoonii ceregiin aviaacada (agaariin kyçende) yzegdeegyi jikeken garza tohuulbaa.

Paer kagalalga ba oroosoto tariaanii kuriaalga emkidkeke tukai

SSSR-iin AKZ-iin ba BK (b) Namiin TK-iin togtool

Ene zilde aikabtar erte kabar bolsonii ulamaas main 20-nii eder byke SSSR te 63. 120 min gegter bujuu nidonon zilde ene bolzorto tarigdaad baisanaas 8. 329 min gegter ilyy bn 1930 ondo baisanaas 6,3 min. gegtaar ylyy tariaa kiigdeed baina.

Ykrainiin, tarilgadaa geezdeg uçar ene zilde usadkagdasan begeed tiin Main 20 nii eder, 1932 ondo 9.576 min gegtaar tariaad baisanaas ene zilde 11.870 min gegtaar tarilga kiisen baina. Çukalanuud tariaalan, ufgamailiin gol gol urgamanuud bol, nidonon ziliinkide orobol nileed erte bolzorto tarigdazai.

Enyyntei kamta kaa gazargyi tariligiingaa gazariigi sainaar bolbosoruulka kedelmeri gyicedkesen bolno. Enyynii ulamaas odoo yjiin kegzeltiin şatiin egeel çukala teb yyrge bolko urgaciigi saizaruulkiin telee temeceke temeceliin talaar nileed jikeken alkamiigi daban amzagdazai.

Ene ziliin tarilganii byteecetei-geer engergegdesen kereg bolbol tariaabeledkeliin yjede niudargaçuudiin etegeediin sabotaaziigi bu-tacokizo, koikoozuudiigi bekizyyleed tyynii şadar soveediin ideb-kiteni dalçalan emkidkeze, ulas ba, (byke kolkoozniguudiigi çanga çadaltai bolgoko) gesen manai namiin loozungiigi toiruulan, ergen olon kolkoozniguudiigi emkidkeze tariaabeledkeliin keregte nridiin kontragtaaca kiideg bykenii tuşaaka kemzeete ... gegtaar byrieeg uridçaliin medeze ilegelen, ujai... gata josoor tuşaaka keregee orosonii ulamaas gyicedkegdezei.

Ene bykii dyngyydiigi gargaka zuura, SSSR-iin bykii gol rajoonuudta, emçiin azaltanii pozuica cem dabagdaza kedee nutag ueki koikoozuiin baiguulaltiin bykii ilaltanazagdan kangaka geze bidener kelze çadaka bolzoi.

Nam bi soveediin emki baiguulgiin eelzeete zorilgo bolbol, tariigiin yjedé gyicesen ilaltanuudiigi tarilga agaa kurdanaar gylcedkeze, cag darai bolzor deeree paaraa kakalza, tarilganiigaa çanariigi gyiced sainaar kangaza kuriaalga ba cokilgiigi emkitei sainaar engersenii ulamaas suurizuulan bejilyylze abka kereg men bolno.

1. Paariin kagalalga tukai

SSSR-iin urda rajoonuudaar, paar beledkeliin, dooro biçisen doodo zakiin kemzeete teseb batalka (min geegtar).

	Koito Kavkaaz	Kriim	Doodo Voolgo	YSSR	Tebiin kara-şoroito mozo
Bykii seegte ryydeer Kamta . . .	1.248.2	279.3	1.307.1	2.199.1	2.893.0
Tyynees					
Kolkoozuudta	560.0	197.0	1.010 0	1.350.0	2.001.0
Edenii MTS-nyydeer tusaluuldag kolkoozuudta .	510.0	165.0	780.0	1.150.0	1.253.0
Emçiin azaltanda	30.0	10.0	20.0	50.0	668.0
Bykii sisteemiin kolkoozuudta .	658.2	72.0	277.1	799.1	224.0
Tyynees					
Sovkoozuudiin					
AK iin . .	568.3	58.5	255.0	501.7	104.8
GTAK iin . .	58.5	9.1	11.5	51.6	37.9
BKAK iin . .	8.8	1.2	4.4	183.2	75.3
Seentrsojuuziin	7.6	2.5	3.8	17.6	3.0
Bişenyy d	15.0	1,0	2.4	45.0	3.0

Paariingaa çanariigi ton sainaar kangakiin keregiigi, nutagiin nain ba soveediin emki baiguulgiigi, ba gazar tariaalangiin Aradiin komisariaad. Sovkoozuudiin, Aradiin komisariaadnuudiigi ujalgaçalaad enyynii tula jabuulka kedelmeri gekede:

1. Paariin kagalgiigi ijyyniin 15-aas koino bişe, Odeesede 10 Deeprpetroovskiin mozodo, YSSR ba Koito Kavkaaziin Teersko-Stavropoolskiin rajoondo ijyyniin 30 da ba Doodo Voolgo TKSoroitoi mozodo (1, 5 mln. eriiin paar beledkekiini talaar) Ykrainiin bişe mozoonuudta ba koito kavkaaziin rajoonuudta ijyyniinr10 aas koino bişe dyyrgekiin bolzor togtooko.

2. Paaraa gynzegiigeer kagalka ja badaliigi kangaka ba şabalaatai plyygnyydiigi keregleke.

3. Tarilgiin gazır deere urgamariin tarilganii ekilter paaraa 2-3 dakin bolboroorul'za kagalka.

4. Namariin tarilgiin ba urgaciin saizaraltanuudiin, ene ziliin paar beledkel deeres duldiidaka uçariigi karalcaza, paar beledkeke kedelmeriigi cem bolzor deereni gyicedkekiin talaar sovkoozuudiin direegternuudiigi ujalgaçalka.

Ebesen cabçalga ba siiloos beledkeke tukai

Ebesenii cabçalgiin kedelmeride jamarç saikan saalaa tabilgyi ene kedelmeriigi baidag praaktikata, eris temeceze, usadkakiin tukai TK ba AK zebleI bolbol nam soveediin emkiin kamag sanaliigi kabaaduulan temdegleke baina.

Ene zilde, kolkooz ba sovkoos bykende,gancala kamtaruulagdagyi ba kamtaruulagdagyi malnuudiin tezeelde kyreke kemzeetei ebese, siilosiigi kangakyar kuriaaza bişe, karin kabartaa kereglekde kereg ebese siilosiigi yiedkelke zasiigi cem baiguulza kangakaar tabika keregtei.

Ebese cabçalgiin siilos beledkekiin teseb gancala abka ebesenii kemzeeger bişe siilosolso teezeiiin kemzeeger bodozo, kolkooz sovkooz bykende kerekiigi baiguulan ...

Ebese cabçalgiigi yjide, ebese kuriaalgiin çanariin tukai erketei kabariin tabiza, kuriaalga ba comolgo koorondoki tasaldal ygei ebese unagaagaad kebtyylke ygeigeer ba tus cabçaka gazaraas cem keregelke ygegi saitar şalgaza jabuulka keregtei.

3. Oroosoto tariaalanii bog ebesiigi arilgaka tukai

Koito Kavkaaziin, Ukraiiniin ba Dunda Voolgiin erkim sain kolkoozud bol gancakan nege udaa kagalagdaka tariaanii bişe, men basa namariin ba kabariin koolozto tariaanuudiin gazariin ebesiigi arilgaza ekilbe.

Bykii nege udaa kagalagdaka tariaanii daban koorondiin eldelge saitar engergeltei negen kamta cee ekkim emkidkeze yysk... ... keregleke ba koolosto tarilgiigi, ilangajaa şiniciin burtag ebesenees arilgaka jabadaliigi darui

enikdkekiigi TK ba AKZ bol namiin ba zeblelyydiin emkinyydiigi ujalgana.

4. Kuriaalgada kedelmeriin maliigi beledkeke tukai

Kuriaalgada kedelmeriin zedkeke kyçiigi beledkeke keregte tuskai saalaa tabikiigi TK ba AKZ bol namiin ba zeblelyydiin emkinyyd, sovkoozin MTS iin direegteryyd ba kolkoozon pravleeniin tyryylegçeneres erine. Enyynii tu la;

1) Kolkoozuud ba sovkoozuudta byşii eesen ba kedelmeriin kyçegyi kedelmeriin maliigi ijyyni de tuskailan ilgaza, ali bykii kedelmeriees tyyniigi gyiced çeleelen tekerieen konogiin aduulalgiigi emkidkeke.

2) Ene keregte uridiin kavaleeruud ba ylemze turşalgatai moriçodiigi tuskailan, tedenereer kedelmeriin kyçe abka zergiin bolgoodson maliin tolgoin toogoos karaadan teleberiiigini teleke.

5. Cabçalga tukai

Ene ziliin kuriaalgiin kampaaniida niodonon ziliin cabçalgiin gol dutagdaliigi, yle nee koroto baisan tariaa kadalgiigi bolosogyigeer un zagairuulsan jabadal bygedeedee usadkagdasan bolka josotoi.

Enyyntei kolbogduulan:

1) Bykii kolkooz, sovkoozuudta oroosoto koolosto tariaa cabçalgiigi jabuulka dooro zaagdasan cagiin kugacaa togtooko:

Ukraiinii, Odeesiin, Dneepropetroovskiin ba Doonsiin mozonuudta . . . 15-17 ked. eder.

Ukraiiniin Kaarikoviin mozodo . . . 17-19 „ „

Ukraiiniin Dunda-Voolgodo, Kara kerşeete teb mozodo, Koito Kav kaazda ba busad ylegçe mozo nuudta . . . 19 21 „ „

Kuriaalgiigi tariaanii jeronkiidee bolkiin kyiteelgyi ekilke, yyniii tula tusbyri keseg gazaruudta tariaanii bolsonii zeigeer cabçalgaa jabuulka.

2) Kuriaalgiin bykii talmaida koo losigiini morin ba şar tarmuuraar ujalgata tarmalgiigi, bulanuudiigi tekerieelen cabçalgiigi ba kuriaalgiin maşiinuudiin talaa geekegyin zokioomzo taaruulkiigi ogkii gazaraudta togtooko.

3) Ene zilde zernosovkoozuudta oroosoto tarjaanii jikenki kubiligi kuriaalgiin gol maşina bolko kombainaar yiledke, men tyyntei kamta kuriaalgiin jeriin maşiinanuudiigi, jikenki ebese urgasan tariaanda keregleke jabadaligi emkidkekiigi zernosovkoozuudiin direegteryydte ba nutagiin nam zeblelyydiin emkinyydte duradkaka. Enyynii negen kamta ene zilde kombainanuud bol ergen kemzee geer anka keregleegdeke baisan MTS uudta kombainuudiigi zebeer aşaglaka jabadaliigi kangaka.

4) Teekniikiigi medekiin talaar ylemze beledkegdesen ba ylemze itegeltei kedelmeriçedees erkim nosovkoozuudiin direegteryydiin, MTS iin direegteryydiin ba ulas teriin keltesiin naçaalniguudiin niuuriin kariuucalgada daalgaka.

5) Ukrainiin Kiijev, Çernigoov. Venniice, Kaarikov mozodo bykii taslaagi boolto bolgon booko; Ukrainiin Odees, Dneepropetroov ba Doon mozonuudta—ebeliin kebke tariaagi ba jaariciin şenliciigi bool to bolgoko; Dunda Voolgodo-keke tariaagi 50%-aas dooşo bişe ba Kavkaazda — ebeliin keke tariaagi ba jaariciin şenliciigi boolto bolgoko ede jabadalnuudiigi kolkoozuudiin dereşel bolgon ergeneer jabuulkiigi kangakiigi deere durdagdaçaa onisoto maşiinanuudta soveediin emkinyydiigi ujalgalka.

6. Tariaa cokiko jabadaliigi emkidkekiin tukai

Ene ziliin tariaa kuriaalgiin kampaaniiin teb zorilgo bol tariaa ton kurdanaar cokizo abkiigi emkidkeke bolno. Tariaa cokilgiigi bolosogyi udaaruulka, çanar muutagaar tariaa cokiko, ilangajaa tariaa coliigiin tyryyşiin yjede tariaa cokidog maşiinanuudiin kegelmeriigi kinaka jabadaliin yegel baisan, cokigdoson tariaagaa muugaar byrideze baisan jabadaluud bolko bo namariin tariaanuudaar yjed ergeneer Doodo Voolgo, Koito Kavkaaz ba Ukraiiniin gubi tala gazaruudta tariaa geeke ba yrike kuriaalgiin jabadaluudiigi tokiooldduulsan tariaa cokiko maşiinanuud emkidkekiin engersen ziliin alduunuud ene zilde keleegyi zailuulagdaka josotoi.

Yynii ulamaas TK ba kolkooto ulasiin AKZ kojornuudiigi nutagiin nam zeblelyydiin emki baiguulganuud, ba zar tariaalangiin aradiin komisariaad ba sovkoozuudiin aradiin komisariaadiigi ujalgalka.

1) Tariaa cokiko jabadaliin ekilsenees koişo 10-15 konood baikada sereisen tariaa cokiko jabadalda şilzen orokiigi bodozo, tariaagaa cokikotoigoo kamta sereielge kiize baigaad, cabçalgiin ekilsenees koişo 6 konogoos kozom bişe byke kolkoozuudta tariaa cokiko jabadaligi ekilke.

2) Traagtaruudiigi zasabarilasaniigaa syyleer şalgasan meteçelen tariaa cokilgiin ekilkees urid byke tariaa cokiko maşiinanuudiigi tariiigi sondon olko ba beledkekiin telee kariuucaka ceke kariuucalgiigi MTS nuudiin direegternyyd ba ulas terin keltesiin naçaalniguudta açaa, maşiina traagtariin staancauudta kabaatai byke tariaa cokiko maşiinanuudiin çignyyçed ba maşinii stanariigi MTS nuudiin gargaşa deere abka.

4) Tariaa cokilgiin talaar kolkoozuudiigi MTS nuudiin kariljalgada oruulka gesen yilebberiin gereenyydiigi MTS ba kolkoozud kojorn koorondo batalka jabadaliigi ijyyniiin 20 kyrtele tegeskeeb, MTS ba kolkoozuud kojoriin koorondiin zişee gereenyydiin josoor sioozno ba kagas siozno tariaa cokiko maşiinanuud, ba kedegegçe onisoto maşiinanuudiigi (dvigatelh) kolkoozuudaas kudaldaza abka jaoadaliigi men ijyyniin 20 oos kozom bişe tegeskeiigi nutagiin nam zeblelyydiin emkinyyd, gazar tariaalangiin aradiin komisariaad, mozonuudiin traagtariin tebyyd ba MTS nuudiin direegternyydiigi ujalgaka.

5) Kaarikaviin mozodo 2500 Odeessiin mozodo 1400, Doonii mozodo 1250, Dneepropetroovskiin mozodo 3000, Kijeviin mozodo 2600, Çernigoviin mozodo 700, Vinniciin mozodo 1600, Moldaviin ASSR te 250, Kriimde 650, Koito Kavkaazta 4200, Doodo Voolgodo 2200.Tebiin kara şoroito mozodo 800 aas ecee bişe ba lokomobiiluudiin zasaad, tariaa cokiko maşiinanuudiin dergede kelmerideg dekii kelmeriiin dergede kizaar, mozonuudiin nam zeblelyydiin emkinyydiigi ujalgalka.

3) Çignyyrged ba maşiinistaanuudiigi emkidkekiigi nam zeblelyydiin emki baiguulganuudiigi emkidkeke.

7 Tariaa kuriaaka maşiinanuudiigi zasaka ba kereglekiin tukai

Zokiko bolzoriini ba sain çanartaigaar tariaa kuriaalgiin keregteke maşiinanuudiigi zasaka jaba daliigi kangaka zorilgoor TK ba SSSR iin AKZ kojorin togtooko...

1. Negeç tariaa kuriaadag maşiina. Negeç onisoto maşiina, negeç traagtariigi çukala keregtei zasabari ygeigeer orkiko ygei bodoltoigoor kabariin tarilgiin emeneki yjede traagtaruudiin kuriaalgiin emkidkesen meteçelen tariaa kuriaalgada keregtei maşiinanuudiigi zasaka jabadaliigi kangakiigi jikenki kemzeegeer ...

2. Paarijin kampaaniiin tegeskeltei kamta byke traagtariin paarkiigi şinzelen karaka ba tarfaa kuriaalgada tasaldal ygei kedelmeriiekeeren belen baisaniigi şalgaka jabadaliigi emkidkeze, baigaa bykii dutuu dundanuudiigi ujalgalka.

3. Tariaa kuriaalgiin ekilke kyrtele 10 konog boloed baikada

(Yrgelzelni 2 doki niu urta).

Yndesen sojoliin baiguulalta

Yndesen sojoliin baiguulaltiigi şalgan yzeke kedelmeriiigi ijyyliiin 10 kyrtel yrgelzelke gebe

Deede-Ydiin aimagta şalgan yzelge tasaldaba

Yndesen sojoliin baiguulaltiigi şalgan yzeke kampaani bol jerenkii deeree aikabtar sula jabaza baina geke zuuraa zarim aimaguud dotoroo ene kedelmeriiigi oportuniis josoor tasalduulsan baina:

Ijyyni 8-nii eder ene asuudal tukai BK(b) Namiin Mozkomiin sojol surtaliin keltesiin dergede bolson Moziin ştaabiin sovişaani deere Deede Ydiin aimagiin ştaabiin naçaalnik nek. Dylbiinoviin iledkel duulaad temdegleseni. Deede Ydiin aimag dotoroo yndesen sojoliin baiguulaltiigi şalgan yzeke kedelmeri tasaldasan gebe. Gadana ene çukala kedelmeride josotoi sain sanalaa tabiaa ygein tula ştaabiin naçaalnik nek. Dylbiinovto dongodolgo eke zuuraa ene yzelgiigi D-Yiin aimag dotoroo ijyyli sariin 30-nii eder kyrter yrgelzelke gesen ba şalgan yzeke kedelmeriiigi amzaltatai gyicedkeke tukai cag darui çanga kemzee abkiigi Deede Ydiin aimagiin ştaabta eris katuugaar duradkana.

Men tereçelen şalgan yzelgiin kedelmeriiigi byke respyyblik dotoroo ijyyliiin 10-nii eder kyrter yrgelzelke geze Moziin ştaabaas togtool gargakadaa ene kedelmeri bol byke respyyblik dotoroo ton kangalta ygei jabaza baina geze ceke temdegleze, şalgan yzelgiin kedelmeriiigi detiin cagaa amzaltatai sainaar jabuulza çadaa ygei baibal aimagiin ştaabiin naçaalniguudta eris çanga kemzee abtaka geze uridçalan medyylke.

Yndesen sojoliin baiguulaltiigi şalgan yzeke 1-dygeer marşruud bol yseg biçeg medeke ygei ba baga medeke jabadaliigi usadkaka lata yseg biçegiigi delgeryylke jabadaluudiigi gyicedkekiin teleø temeceke kereg men baigaa. Ene talaar zarim aimaguud dotoroo (Aga) nileed çanga kemzee abtaza nileed amzaltatai kedelmeri jabuulagdaza baibaç zarim aimaguud dotoroo jikeken tasaldaltai baina. Zarim aigamuud bol yseg biçeg medeke ygei ba medeke, lata ysegiigi delgeryylze baisan tukaidaa eldeb kudal medeenyydiigi eke meteer niyde daldalka jabadaluudiigi gargana (Selenge),

Yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka kedelmeriiigi kolkooz sovkooziin yiledberiliin erke baidal deere taaruulan tabika kereg bol ilangajaa zunii cagta ton çukala begeed menee baigaa ynen uçaruud deerees karaad yzekede ton zigşyyritei uçar baidaluud olon baika baina, Ilangajaa yndesen sojoliin baiguulaltiigi şalgan yzeke kampaaniigi toiruulan niitiin nebterelgiin kedelmeriigi tuiliin muu jabuulagdaza baina (Koriiin Çasaana).

Namiin yyryyd bol ene kedelmeriigi opiratiiv saintaigaar ketelberilze çadaa edii baina gebel yndesen sojoliin baiguulaltiigi şalgan yzeke kedelmeri bol gancakan yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka ba lata ysegiigi delgeryylke keregeer dyyreke josotoi mete sanaza dunda ba doodo şatiin surguulinuud tukai BK(b) namiin TK-diin togtooliigi bejelyylke bolşoviig kaadra beledkeke ba pioneeriin emki surguuliiin nasatan teeşe niuuraaraa karaka ede metiin kemzee jabuulganuudiigi ton kangalta ygei ba zarim gazaraa oroidoo tasalduulsan baina.

Surguuliin ziliin den gargaka şine ziliigi ugtaza suragçadiigi emkiteigeer elsyylke, surguuliiin ger bairiin zasabari kiike, aparaadiigi yndesezeryylke, yndesen kele biçeg deere kereg ketelke, pioneeriin emkiiigi şalgan yzeke tyynii kedelmeriiigi şinedken baiguulka talaar namiin yyryyd bol cag yrgelziin kyçetei kedelmeriigi jabuulna ygei. (Çasaana).

Uçar iime deerees kedeenii namiin yyryyd ba somonii zebleiyd bol odoo eneken ederyydte ilangajaa syylde dursagdasan kedelmerinyydiigi eris çukalaçalza tobço todorkoi kedelmeri jabuulka josotoi.

K.B-iin

Barilga zasalgiin talaar ton muu

Kori. Kezengiin somonii Çuluuta deere togtoson ekin şatiin turşalgiin surguuliiin beledkeliin kedelmeri bol engersen 1932 onii niuurta ton kangalta ygeigeer tabigdasan baina.

Odoo karaad yzebel surguuliiin ekilkees urida namaraas ekilen barilga zasalga ba surguulida kereglegdeke çukala zyilyyd tukai tobço todorkoi teseb geze baisan ygei. Men odoo ziliin niuurta surguuliiin ekin tasagta oroko josotoi bagaçuudiini too medee kuriaan abka jabadal bol cag dotoroo kiigdesen ygei baika juma.

Enyyn tukai somzebleliin tyryy Pyncegiin ba surguuliigi daagça Kiiniin gegçed bol gyiced kyçetei oroldolgo gargan ygei baisan kereg men bolno. Deere dursagdasan barilga zasabariin kedelmerinyyd menee kyrter kiigdeze dyyree ygei baidag juma.

Ene zilde baigaa surguuliigi daagça nek. Kasaranii gegçe surguuliin zasabari barilgada men gyiced sanal tabidag ygei baisan bolno beze. Negen talaas nek. Kasaranii gegçe Kezengiin namiin yyriin daraga baisan aad daabari jiketei bolno gebeç eeriingee gol kedelmeriigi oroidoni martaka josotoi bişe baina geeçe.

Aimagiin gegeereliin tasagaas teleelegçed jabadag karadag, mededeg bolboç zokiko kemzee jabuulga kiize ene surguuliiin emkidkeliin taliigi namiin TK-diin dunda ba doodo surguulinuud tukai garsan togtooltoi cacuudkan şinedkeze, tabika tukai gol sanalaa tabina ygei. Kezengiin ekin şatiin turçalgiin surguuliigi ilangajaa emkidkeliin talaar bekizyylke ton çukala baina.

Enyyn tukai aimagiin emkinyyd darui cagaa ankaraza zokiko kemzee abka josotoi.

K.D.

Odoo eris saizaruulka josotoi

Kori. Dunda kudanii som zeblel, namiin yyr ba ene somonii unalgiin baişanguud bol ene egel ba kabariin cagta yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka tukai cag yrgelziin kyçetei kedelmeri jabuulsan ygei. Odooç abaad yzebel ilyy dabkilta bolson juma ygei.

Yseg biçeg medeke ygei kynii byridkel toocoo geze baisan ygei. Yseg biçeg medeke ygei ba baga medeke jabadaliigi usadkaka kotonii surguulinuud neegdesen neretei aad,ene egel ba kabariin yjede bodotoi kiisen juma ygei uu. Unşalgiin geriin zygees josotoi zaabari ketelberi egedeg ygei, dy krigiin kedelmeri umtaza baina.

Sonin biçeg taraaka kedelmeri aikabtar sula baina zarim gazaraa oroidoo jabadag ygei. Mon tereçelen arig ceberiin kemzee jabuulga bol ton muu baina. Somonii zeblel ba namiin yyryyd dae kagaa zokiko kemzee jabuulga kiike josotoi aad syyliin yje kyrter tobçolon barika kedelmeri ygei baina. Odoo enyyniigi ton kurcaar tabika joştoi. Ynenii brigaada.

Kabariin tarilg

Tarilgiin pooli deere koroto jabadal kiigçediigi kemzeed

Kizaariin gazar tariaalangiin ypravleeniiin 1933 onii 25-nii ederiin togtool

„Zyyn Kizaariin Praavdiin" nyydel redaagciin teleelegçe nek. Kyzaabkinii ba Boleruusa ba Tolstiikinii MTS-iin ulas teriin tasagiin keltesiin itegemzenertei baiza ujaariin rajoonii Tolstiikinii tos konii „Leeninii Duraskal" geze kolkooziin tarilgiin jabaciigi şalgaza yzekedeni, tus kolkooziin 3 dugaar brigaadta şiniiciin tarilga dyyren eldesen ygei gazaraa tarigdasan ba men 1-dygeer brigaadta şiniiciin tarilga saitar eldesen ygei gazarta tarigdasan jabadaluud todorobo. Ene koroto jabadal imagta „Leeninii Duraskal" geze arteeliin tyryylegçe bol kolçaagiin starşanaa jabasan Boloodinii zakiramzaar kiigdesenee ilerebe.

KTGK koleegiin togtookoni:

1. Zigşyyritei koroto sedeleer tarilgiin urgaciigi dooşoni unagaakiin ba kolkooziigi aza akuin talaar suladkaka zorilgotoi kereg men geze olood „Leeninii Duraskal" kolkooziin tyryylegçe Boloodinii ba 3 dugaar brigadiir—Lavrinii gegçediigi tus ujalgaasani çeleleke kolkoozoos seberleed kuuliiin zemede kabaaduulka.

2. „Leeninii—Duraskal" kolkooziin pravleeniiigi ba bykii kizaariin kolkoozuudiigi iigi ene togtooliigi ni gaadiin kuraluud deer lekiigi ujalgalakatai byri tarigdasan tarilgii ba çanariigi saitar ş koozçon bykenees b ba agroteleelegçed tı josotoi, enyynde udaarniguudiigi, ekin zaariin kolkoozçon uda kuraliin teleelegçediig ka josotoi.

KGTK gii erkileg ço

Socialiis tarilgiin froontoos

Tarilgiin teseb-106 %

Kori. Kezengiin somonii „Staalinii" neremzete komuuna bol kojordugaar taban ziliin ankadugaar ziliin kabariin tarilgiin teseb 24g ga baisani, ene main 24—nii ederiin medeegeer 106 kubi gyicedkebe. Somonii nam—zebleliin emkinyyd tus komuuniin tarilgiin kedelmeriiin kurdabçalal ba ilangujaa çanariigi saitaar şalgaza yzesenii syyleer, somonii şagnaliin foondoos erkim şagnal olgobo. Enyynees bişe kolkoozuud zişee abka josotoi.

Ynenii gabşagei Z. Cerenii.

Koino geegdeze baina

Kori, Kezengiin somonii „Bliykeriin" neremzete arteel ene kabariin tarilgiin tesebiigi main 20-nii ederee dyyrgeke josotoi aad, odoo yjede main 29—nii ederiin medeegeer 94 kubi tesebee gyicedkebe. Iime oportuniis josonii kurdabçalal bol imagta liin udka çanariigi ceg derees bolbo. Tere tula liin kolkoozçon ba u eesedee kedelmeriiigi teempiin zamda tabika

Ynenii gabşagai

Kezengiin selpoo tarilgaa martaba

Koriiin aimagiin, Kezengiin somonii selpoo ene ziliin derbedygeer tarilgiin kampaanida keden gegtaar ogorood tarika ba somon dotorki alban kaagçad bolko bagşanariigi ba emkinyydiin kedelmeriçediigi ene zilde kangaka geke meteer aikabtar gojo teseb ankan ryryynde zokiooson belei,

Odoo bolkodo tus selpoogiin pravleeni urida zokiooson tesebee martasan mete jamarç beledkel kiine ygei laglaiza suuna şuu. zarim nutagiin idebkiteni tesebee dyyrgeke tukai duridkal oruulkadani, selpoogiin tyryylegçe „gazar kakalakada katuu baina" gene. Tere tula somonii nam ba zebleliin emkinyyd kemzee abça umtasan noiroosoni seryylketei kamta oirtoo daragdasan tyryynde-katuu kemzee abka josotoi.

Karagça.

Liige naac

Japoonton SSSR-iin zebsegte k todorkoi medeke sanaltai

Zeneeva, 7 (T). Ijyyniiin 2—iin ederaa aarminuudiin niuuriin toogi ilerkeilke komiteed bol kojor zasedaani deere doprizevnoi (tatalgiin urid) ba vnivoiskvaavo (ceregiin gaduurki) beledkel bolon niitiin emkinyyd tukai SSSR—iin zasagaas egtesen medeenyydiigi yzemzilbe.

Japoonii polkoovnig Smiomyyre bol soveediin medeenyydiigi ton tusagaaraar yzemzelkiigi duridkaba. Toogi todorkoilko komiisiin togtooluud kedii baikadanç japoonii aarmiiin too tukai medee ekee menee boltor arcadag japoonii teleelegçed bolbol içeke niuur ygei SSSR dotoriin ceregiin gaduurki surgaalda ba tata nki surgalga bolon b keliin sistieemiigi nege keer duradkaba, men b kiin uçaraa tuskai tabli zo tyynii josoor ulaan abkiigi duridkaba.

Soveed teleelegçe ne viin cokoizo kelsenii s komiteed bol japoonii buruuşaaba. Osooviakii rigyyd tukai bogonikor ekilze, Vencooviin ilerk lamza egsenii syyleer e liin tuşaa ecesleliin tog ygei koribo.

Germaanida jivreineriigi karş baisan tukai

Zeneeva, 8 (T). Liige naaciin dergedeki jyriistenyydiin komiteed bolbol Germaani ulas dotoriin jivreinyydiigi karşalka jabadaliigi Liige naacaas koriko tukai Bergem gegçe jivrein medyylgiigi yle kel ceke gesen Germaaniiin çediin duridkaliigi buruu medyylgiin tuskailan k badal Liige naaciin zeb sedaani ijyyli 6 nii eder

Generaal Maa Şankaida

Şankai. 8 (T). Manzuur oron deere Japooniigi esergyyceke kedelerkilze jabataraa Japoontonii eere gyydte kabçagdaad SSSR oroni gazar deere eesediingee ceregtei orozo buu zebsegee kuriaalgaad tuskai karuulda oroson generaaluud Maa ba Şyyben ve Şankai deere buuba. G diigi keden mingan kyn ba. Sonin biçegyyd bol şeegi busad Kitadiin ge ta yliger bolgon tabina.

Manzuuriin partizaanii kedeleen kyce

Mygden, 8 (T). Jaluu myrenii ekindeki rajoonuudta partizaanii kedeleen dakin syzerebe. Neeftiin azayiledberiiin nutagiin Japoonii kampaani ceregiin tşaabta kandaza Japoonii cereg ilgekiigi gaad ceregte partizaanuu nfen kotiigi ataakalza Jap baatai bykii geryydiigi sa

TASS-iin buruuşaalta

Japoonii „Kokycy" aaginstva bol Mygden, Cicikaar ba bişe kotonuud deere baigaa soveediin koonsuşvonuud kaagdaza kedelmeriçedenii zailan mordozo baina geze Manzuuriin medeeceliin yndeseer zar taraaba. Iime deerees ene medeecel informaaca koro zorilgoor taraagdaza baisan ba ynen bişe geze medyylkiigi TASS bol teleelegdebe.

SSSR-iin AKZ-iin ba BK (b) Namiin TK-iin togtool (ekin niuuriin yrgelzelel)

tariaa kuriaaka maşiinanuudiin zasabari kizaar ba mozo byride dyyrgegdeed baika geze tariaa kuriaalgiin maşiinanuudiigi zasaka jabadaliin caada zakiin bolzoriigi togtooko.

4. Ebeliin zasabariiin syyleer traagtarnuudiigi şalgaka şalgaltiin erkilegdesen meteçelen tariaa kuriaalgiin ekin kyrtele 10 konog bolood baikaas kozom bişe tariaa kuriaalgiin maşiinanuudiigi jerenkiidni şalgaka ba zasabariada tuşaaza abka bolzoriigi togtoogoos, maşiinanuudiin zasabariiin çanarta tuskai sanal tabika.

5. Nutagiin nam zebleliin alban gazaruud ba gazar tariaalangiin aradiin komisariaadiigi kolkooziin salbariin tariaa kuriaalgada udaa dursagdaka maşiinanuud ba kedelmeriçediigi songon olzo beledkekiigi ujalgalka:

	Tebiin kara şoroito mozo	Doodo Voolgo	Koito Kavkaaz	Kriim	Ukraiina
Kombainanuud	440	1600	2600	400	3500
Ştyrvaalinanuud	440	1600	2600	400	3500
Piikernyydte kedelmerilke kedelmeriçed . .	60	70	3800	2700	1400
Tariaa cokidog sloozno maşiinanuudiin maşiniis tanar	3800	2900	9700	440	6140
Vindroyernyydeer kedelmerilke kedelmeriçed . . .	50	500	600	200	600
Snopcviazaalkanuudaar kedelmerilke kedelmeriçed . .	400	6000	23000	1100	19000

6. Maşiina traagatariin staancanuudtaç ba men edenii karijaata kolkoozuudtaç kamaatai maşiinanuudiigi zebeer azallan keregleke ba kargalzaka jabadaliigi emkidkekiin telee kariuucaka ceke kaliuucalgiigi MTS nuudiin direegternyydte açaka.

Maşiinanuudaa erkim zergeer kereglleze çadasan MTS ba sovkoozuud bol traagtarnuud ba kedeenii aza akuin maşiinanuudaar kangaka jabad alda tyryyçiin udaa maşiinaar kangagdana, traagtarnuud ba kedeenii aza akuin maşiinanuudiigi muugaar kargalzan kereglleze baisan MTS ba sovkooz bol şine traagtarnuud ba kedeenii aza akuin maşiinanuudiigi abka erke ygei bolko geze MTS ba sovkoozuudta ertees medyylke.

7. Çukala keregte kedelmeriin kyçeer sovkoozuudiigi kangakiigi sovkoozuudiin direegternyydiigi, tedende ali bykii tusalamza yzyylkiigi n u r a g i i n nam zebleliin emki baiguulganuudiigi ujalgalka.

8. Kuriaagdasan tariaagi şirekiin tukai

Engesen zilde namariin tariaanii kedelmeriigi cag bolzortoni gyicedkeke jabadalda saad kiize baisan gol zyil bol kolkooz ba sovkooziin traanşportiigi muugaar emkidkesen uçar baisanda TK ba AKZ kojor byke nam ba zebleliin emki baiguulganuudiin sanal bodoliigi kanduulka.

Yynii ulamaas TK ba SSSR-iin aradiin komisaarnariin zeblel kojor nam, zebleliin emki baiguulganuud, SSSR-iin gazar tariaalangiin aradiin komisariaad ba sovkoozuudiin aradiin komisariaadiigi ujalgalkani:

1,Tariaa kuriaalgiin ekilkees 7 konog urid traansportiin keçeneen belen baisaniigi şalgaka şalgaltiigi emkidkeed, kolkooz, sovkoozuudta baisan byke traansportiigi zasabarilka jabadaliigi kangaka.

2. MTS nuudta 1-2, tariaanii sovkooznuudta 3-5, açaagiin maşiinanuudiigi yldeegeed, tariaa cokilgiin ekilsen ederees ekilze, MTS nuudiin byke traagtariin paarkanuudiigi tariaa şirelgede şilzyylen oruulka,

a. Ene ziliin kojordugaar ba gurbadugaar kvartaalnuudta morin transporta zasakada kereglедeke şiiniin temer SSSR-iin gazar tariaanlangiin aradiin komisariaad ba sovkoozuudiin aradiin komisariaad kojorto ekiigi,

b. Togtoodomol tooto zanaas çaastinuudaar açagiin maşiinanuudiigi zasaka jabadaliigi kangakiigi.

Kynde aza yiledberiiin aradiin komisariaadiigi ujalgalka.

9.Urgaciigi kulagai yrilteeskamagaalkiin tukai

Kolkooz ba sovkooziin tariaagi kuriaaka, cokiko ba şireke yjedeç, tus tariaanii uzuur deere baikadaç, kulagaiçad, zalkuunuud, niudargaçuud ba niudargaçuudiigi dagagçadiin zygees kulagailka jabadalaas çangaas çangaar kamagaalka jabadal emkidkekiigi TK ba Aradiin komisaarnariin zeblel kojor byke nam, zebleliin emki baiguulganuud, MTS nuudiin direegternyyd, sovkoozuudiin direegternyyd ba kolkoozuudiin pravleeninuudaas ermelzene.

Urgaciigi kamagaalkiin tula çukala bolko zyilyyd bol:

1. Tariaa kamagaalkiin telee kariuucaka ceke kariuucalgiigi kolkooziin tariaanii azal erkilegçe brigaada ba tyynii brigaadiirnuudta açaka.

2. Tariaa kuriaalgiin ekilkees urid tuskai kynyydiigi tomilzo, tariaaniigaa gazariigi karuulka.

3. Cokilgoniigoo yjede tariaagaa ambaartaa oruulka deeree çignyyr bujuu şalgagdasan kemzyyree çigneke jabadaliigi ujalga bolgoko. Kuriaalgiin kedelmeriiin byke staancanuudta urgaciigi çangaas çangaar byridkeke bujuu tuskailbal, tariaa cokidog maşiinaar tariaagaa ambaar ba askadag gazaruudtaa ilgekedee, ene ilgegdesen tariaaniigaa nigta too, soorto ba jamar tereliin tariaan baisaniigi temdeglesen kabsargalta caarsa ilgeke ba ulasiin sklaaduud bujuu kolkooziin ambaarta tariaa tuşaakada kabsargalta caarsanda temdeglegdesenees tuşaasan tariaanii dutaka uçaruudiigi darui şalgaka.

4. Kolkoozuudiin tarlaa kadagalka ambaaruud bolbol ertees çeleelegdeke dugaariin tootoi bolgogdoko ba ceberlegdeke (dezinfeegcedeke) josotoi.

Ene ambaarnuudiin spiiske bol MTSnuudiin karijaata kolkoozuuddta MTS nuudta ba MTS nuuiin karijaalamzada oroo ygei kolkoozuudta aimagiin gazariin tasagta dansalagdaka josotoi. Gancala kolkooziin tyryylegçiin garaa tabisan oordiriin josoor, kolkooziin ambaaruudaas tariaa gargaza bolko.

Nam, zebleliin ba komsomooliin emki baiguulganuud bolbol tus togtooliigi bodoto kereg deere byrimesen narinaar gyicedkekiin tukai kamag zokiko kemzeenyydiigi abka baisanda TK ba AKZ kojor sezeglene ygei.

SSSR-iin AKZ-iin tyryylegçe V.Moolotov (Skriaabin)

BK (b) Namiin TK iin sekretaari I. Staalin.

1933 onii main 24 nii eder.

Manai kari

Daldilagçada. (Kilogo „Leeninii zam" geze arte biçeg tanai garka ygei. K geşyydiin yrgen cuglaa şyymzelen kemzee abagt

Gabşagai negende (Jaru geereliin kedelmeri tuk tanai kozomdoson tul ygei.

Şyymzelegçede. (Aga) ceberlegtii" gesen biç kemzee abtasan tula ygei.

Komuuniin tyryylegçe de. Tamagaa geesen tuka kol biçeg tanai teleese garka ygei.

Şyymzeliin dylende (K vaanaviin neremzete arte biçeg tanai zize zyil tul ygei.

Ynenii gabşagai bol (Kori) Cezebiin tukai biç garka ygei. Uçarni kem san baina.

Redaagtor: S. Şiraboon

Из-ва „БМ.Правда" и „Унэн" бурлит № 32. Тираж 1400